

Digte som erindringssted: Duffy og Reynolds

Introduktion

Opfattelsen af Første Verdenskrig er især i England i høj grad præget af de mange digte, som både under og efter krigen fortolkede dens forløb og karakter. I de senere år er der dog flere historikere, der har sat spørgsmålstegn ved troværdigheden af den digteriske gengivelse af krigens forskellige aspekter.

Nedenfor følger først et kort uddrag af forordet til en antologi med digte om Første Verdenskrig, hvor udgiveren, Carol Ann Duffy, har bedt en række nutidige lyrikere om at skrive et digt på reaktion på et digt eller en tekst fra krigen. Carol Ann Duffy (f. 1955) er en af Englands mest anerkendte forfattere og blev af den engelske dronning i 2009 udnævnt til Poet Laureate (en ærestitel, der tildeles en fremtrædende engelsk digter).

Der næst følger et mere udførligt uddrag af et værk om Første Verdenskrigs betydning skrevet af den engelske historiker David Reynolds (f. 1952) fra Cambridge University.

Carol Ann Duffy om krigsbesiddelse, 2013

Denne globale krig med centrum i Europa mobiliserede flere end 65 millioner mænd. Ti millioner af disse døde og næsten 20 millioner blev såret; syv millioner civile blev dræbt; grufulde tal som måske kun kan forstås mere enkelt gennem den tids poesi .

I denne erindringsantologi har jeg inviteret nogle af nutidens bedste lyrikere til at hjælpe os med at mindes det tragiske ved Første Verdenskrig med nye digte som reaktioner på digte eller andre tekster fra disse fire barbariske år med vold og myrderier, hvor videnskab og politik blev krigens tjenere.

[...]

Når stemmerne fra de levende og døde blander sig på disse sider, i digt, oversættelse eller dagbog, er det umuligt ikke at føle sig tættere på datidens lidelser.

Fra: Carol Ann Duffy (red.): *1914: Poetry Remembers*, Faber and Faber, London 2013, s. ix-x. (Oversat af Jeppe Bæk Meier.)

David Reynolds om krigsdigterne, 2013

Krigskunst og krigsgrave var store officielle projekter, som blev støttet af den engelske regering. I modsætning hertil var der ingen officiel plan for krigspoesi, og de digtere, man nu betragter med respekt, er kendte for deres dybe skepsis over for krigen og bureaukratiet. Den mest dækkende bibliografi over personer fra Storbritannien, som udgav en eller anden form for lyrik om Første Verdenskrig i 1914-18, rummer 2225 navne. Heraf var 532 (24 %) kvinder, og blot 417 (19 %) var i militæret eller i militærlignende organisationer. En stor del af denne poesi var litterært set middelmådig, men rent talmæssigt var hovedparten af Englands krigspoeter civilister og ikke kombattanter, og med et overtal af kvinder i forhold til soldater. På trods af dette anvender vi nu kun formuleringen "krigsdigtere" om et fåtal af berømte soldater som fx Siegfried Sassoon og Wilfred Owen. Disse var desuden atypiske, både som soldater og digtere, fordi de var unge, ugifte officerer, der desuden var usikre mht. deres homoseksuelle tilbøjeligheder og deres eget mod, hvilket ofte resulterede i en form for martyrkompleks. (...) Det faktum, at Owen, Sassoon og andre lignende forfattere skrev nogle af de mest stærke antikrigs-digte i moderne litteratur skal ikke skygges for deres atypiskhed.

[...]

Man bliver nødt til at forholde sig mere kritisk til "krigsdigterne". De er bestemt bemærkelsesværdige både som personer og som forfattere – fascinerende i deres komplicerede og ofte forvrængede svar på den moderne krigserfaring og i deres overvejelser over, hvordan man gengiver den. Men de var ikke typiske og repræsenterede hverken den menige soldat generelt eller de forfattere (af hvilke en fjerdedel var kvinder), der udgav digte i perioden 1914-18. Deres digte bør ikke anvendes som historiske beskrivelser af soldaternes oplevelser, som det blev foreslået af de stadig meget indflydelsesrige antologier fra 1960'erne. De fleste menige soldater var ikke overfølsomt reflekterende om deres egen manddom, seksualitet eller for den sags skyld lidelser. Og hovedparten af krigspoesien forblev skamløst patriotisk og søgte at påvirke frivillige til at melde sig til hæren i 1914-15 eller styrke den nationale moral under den store krise i foråret 1918. Det er også meget mærkeligt, at der er skrevet mere om en lille gruppe af krigspoeter end om de 4 millioner ikke-hvide tropper, som kæmpede for de allierede under Første Verdenskrig.

Fra: David Reynolds: *The Long Shadow: The Great War and The Twentieth Century*, Simon & Schuster, London 2013, s. 187 og 431. (Oversat af Jeppe Bæk Meier.)